

Söyleşi

“Facebook’ta” Sanat

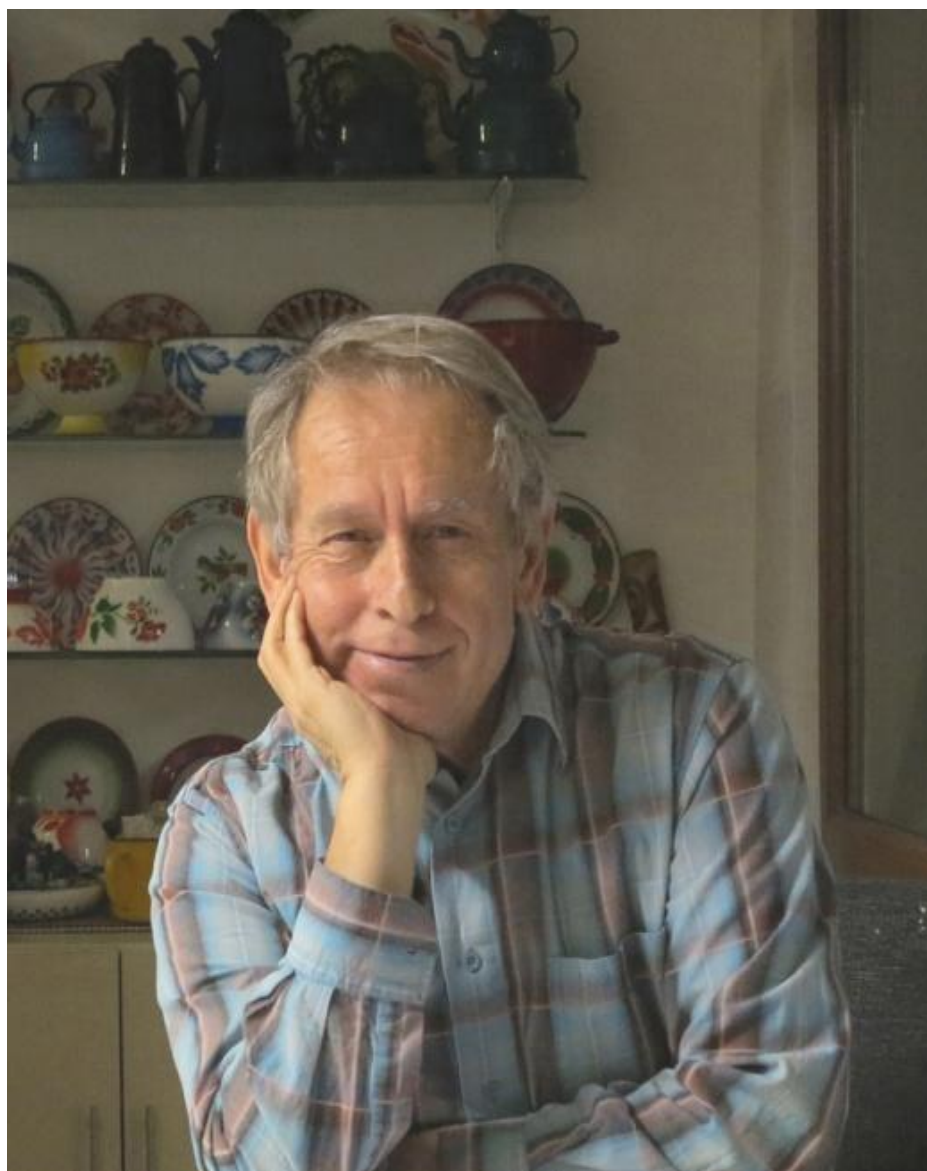
Prof. Dr. Paul Ade Silva, El Grupo Universidad Internacional, UIE, Facultad de Educacion y Humanidades, Departamento de Lenguas y Literatura
paul@uie.edu.es

Yard. Doç. Dr. Gürbüz Doğan Ekşioğlu, Yeditepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü
gdeksi@gmail.com

(Tercüme) Aysel Silva, Genel Müdür, Silva Academy
ayselsilva@silvaacademygroup.org

26 Şubat 2014

Yard. Doç. Dr. Gürbüz Doğan Ekşioğlu ile Söyleşi

GİRİŞ

Uluslararası üne sahip Türk karikatür ve grafik sanatçısı Gürbüz Doğan Ekşioğlu 1954 yılında Mesudiye (Ordu)'da doğdu. Mesleki eğitimini İstanbul Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde tamamlayan sanatçı, bugün Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü'nde Yardımcı Doçent Doktor olarak ders vermektedir.

1977 yılından beri karikatür çalışmaları yapan Dr. Ekşioğlu, 27 adet uluslararası ve 44 adet ulusal ödül kazandı. Türkiye'de ve yurtdışında 150 - 200 arası karma serginin yanı sıra, biri New York'ta olmak üzere 20'nin üzerinde kişisel sergi açtı. Ayrıca 9 adet kişisel dijital işlerinden sergi açtı.

1997 Sedat Simavi Plastik Sanatlar Ödülü'nün sahibi olan sanatçının çalışmaları, altı kez The New Yorker dergisinin, bir kez de Forbes isimli derginin kapak tasarımı olarak yayınlandı.

<http://www.theatlantic.com/past/docs/issues/99mar/gilgul.htm>

Sanatçının çalışmaları, New York Times Gazetesi ve The Atlantic Monthly Dergisi de dahil olmak üzere, ABD, Almanya, Belçika, Bulgaristan, Çin, İtalya, İsviçre, İran, Japonya, Kosova, Kanada, Pakistan ve Yunanistan'da da yayınlanmıştır. UNICEF iki adet çalışmasını kartpostal olarak yayınladı ve tüm dünyada satışa sundu. 11 Eylül 2011 yıldönümü baskısında New Yorker kapağında yayınlanan karikatürü ile özel bir başarı kazandı.

<http://www.newyorker.com/online/blogs/comment/2011/05/cover-story-erasing-osama.html>
<http://www.newyorker.com/search?qt=dismax&sort=score+desc&query=erasing+osama&submit=>

Caddebostan Kültür Merkezi

PAS: Okuyucularımız için en son serginizi tanıtır mısınız? Koleksiyonunuzun başlığı nedir ve içinde kaç adet sanat eseriniz yer alıyor? Ayrıca biraz kendiniz ve koleksiyonunuzu bir araya getirmenizin ne kadar sürdüğü konusunda da bilgi verebilir misiniz?

GDE: 2014 yılındaki sergim tasarladığım birşey değildi. Sosyal medyada çoğunlukla Facebook kullanırım. Önceleri profesyonel sanat işlerimi paylaşıırken sonraki günlerde zaman zaman güncel konulara ilişkin yaptığım anlık çizimlerimi, çözümlemelerimi yapıp paylaşmaya başladım ve sonraları bu durum sıklaştı.

2013 yılında güncel konulara ilişkin 200 iş üretmişim, CKM (Caddebostan Kültür Merkezi) Sanat Galerisi yöneticisi Sedef Narçın sergi açmayı teklif edince, Facebook'da paylaştığım işlerimden bir sergi açmayı teklif ettim, teklifim kabul edildi. Kadıköy Belediyesi'nin de sergiyi sahiplenmesi ile sergi açılmış oldu.

443 Journal Academic Marketing Mysticism Online

En güzel tarafı 188 adet işimin bulunduğu 219 sayfalık serginin katoloğunun basılması oldu. Koleksiyonumun adı yok, ne koleksiyonu yaptığımı sorarsanız yaklaşık 20 yıldır 'emaye kap, veya emay' koleksiyonu yapmaktayım. 1800'lü yıllardan 1960'lara kadar üretilmiş ama şimdi üretimi yapılmayan emeylerden oluşan 500'e yakın emayem var.

PAS: Genel olarak çalışmalarınızın altında yatan kavramlardan bahseder misiniz? Bu kavramların özellikle 2014 Caddebostan Kültür Merkezi (CKM) serginiz ile nasıl gerçekleştirildiğinden bahseder misiniz?

GDE: Sergide bulunan işlerimin %70'i güncelliğe ilişkindir. Son yıllarda Türkiye'de o gün hangi olay gündemde ise onunla ilgili bir iş yapıp paylaşarak duygularımı ortaya koydum. Gezi Parkı olayları ile ilgili 26 iş yapmışım. Bazen de fantastik, romantik işler yaparım. Mevsimler, aşk vs. de konularımı oluşturur. Bir anlamda bir sanatçının kendi dünyasından genele ve günümüz Türkiye'sine bakış açısı.

PAS: Gezi Parkı protestoları hakkında ne düşünüyorsunuz, hükümeti istikrarsızlaştırmak için uluslararası bir komplo olduğunu mu, Türk toplumunda meydana gelen parçalanmanın örneğin Aleviler'in Sünniler'e karşı ya da farklı gruplardaki laik kristalleşmenin hükümetin sözde dini yönüne bir meydan okuma olduğunu mu düşünüyorsunuz?

GDE: Tam olarak, hükümeti iktidarsızlaşmak da değil, dini yönelime meydan okumak da. Bu, 11 yıldır yönetimde olan AKP hükümeti döneminde yasakların artması, bu partinin sadece kendine oy veren %47'nin refahını düşünmesi, %52'lik diğer kesime karşı demokrasi kriterlerinin dışındaki uygulamaların artması nedeniyle, her kesimden insanın, grupların birlikte tepki göstermesidir.

PAS: Yaratıcı yöntemlerinize nasıl yaklaştığınız ve bu metotlarınızın konumuz olan son serginiz ile olan ilişkisi hakkında kısa bir arka plan bilgisi verebilir misiniz?

GDE: Yaratıcılık genetik olarak doğuştan gelen bir durumdur ve her insanda farklı biçimde var olan bir özelliktir. Eğer insanın doğuştan gelen yaratıcılığı, ilgi alanı, yeteneği farkedilip ona göre eğitim verilirse o kişi mesleğini severek yapar ve başarılı olur. Sevdiğim işi yapmam, çalışırken bundan zevk almam, sanat bilgisi dışında şiir, edebiyat, politika, ekonomi, sosyoloji, felsefe vs gibi alanlara da ilgi duymamın tamamı ile oluşan bir üretim biçimidir diyebilirim.

PAS: Sanat tarihi, özellikle yenilikçi sanat, başarılı ve sağlam temelli bir sanatçı olma sürecinizde size fikir veriyor mu? Biçimlendirici süreciniz nasıl ve nerede başlar?

GDE: Neredeyse 40 yıldır sanatın içindeyim, ressam olma isteğimin grafik eğitime yönelmesi, resimle grafiği birleştirmeme, görsel iletişimle buluşmasına ve yeni bir sentez oluşturmasına yolaçtı. Güncel sanata ilişkin üretimlerim de var, çağdaş sanatı takip ederim, fotoğrafla ilişkim vardır, çözümlerimin resimsel malzemelerin dışında üç boyutlu ve fotoğraf destekli olarak oluşması bu nedenledir.

PAS: İyi bilinen ve az bilinen sanatçılardan hangileri yaratıcılığınızı etkiledi? Lütfen çalışmalarınızın aktif mantığını anlamamıza yardımcı olması için çalışmalarına aşina olduğunuz en az iki çağdaş sanatçı ile benzerliklerinizi, farklılıklarınızı ve tekrarlayan temalarınızı olabildiğince objektif olarak bahseder misiniz? Diğer bir deyişle, çağdaşlarınızdan herhangi birisi ile karşılaştırıldığınızda sanatınız nasıl bir iletişim kurmaktadır?

GDE: Orta ve lise eğitimim Ordu (Karadeniz Bölgesi'nde bir şehir) da geçti. Eve gelen gazetelerde, Türkiye'nin en önemli karikatüristleri Turhan Selçuk ve Ali Ulvi Ersoy'un yazısız karikatürleri, çizimleri ve konuyu yorumlayış tarzları ve grafik sanatçısı Mengü Ertel ilgimi çekiyordu. Lisede ilk öğrendiğim ressam Van Gogh oldu, belki canlı renkleri çok kullanmam bundandır.

Lise sonrası 2 yıl inşaat mühendisliğinde okudum, bu süreçte karikatüre ilgim arttı, bu alanda kendimce çalışmalar yaptım. Güzel Sanatlar Fakültesi eğitimimde sürrealizm akımından etkilendim. Sanat tarihi dersinde ilk önce sürrealist sanat akımı ve bu akımın öncülerinden Rene Magritte ilgimi çekti. Resimlerdeki atmosfer, fantazi, illuzyon, gerçeküstülük ve karikatürlerdeki anlatım beni etkiledi. Okulun kütüphanesinde resimsel anlatıma sahip bir karikatür gördüğümde 'ben de böyle yapmalıyım' dedim.

Öğrencilik yıllarımda özellikle Brad Holland, Milton Glaser, Belçikalı Jean-Michel Folon, André François, Steinberg, Guy Billoute, Adolf Born, vd. ve onların çalışmaları ilgimi çekti. Başka sanatçıları izledim, keşfettim, okuldaki hocalar dışında hiç tanımadığım, işlerini sadece kitaplardan gördüğüm sanatçıları hocam olarak belirledim. Her alanda yetişen insanın eğitim süresince diğer sanatçılardan ve sanat akımlarından etkilenmesi kaçınılmazdır ve insanidir.

445 Journal Academic Marketing Mysticism Online

PAS: Büyük ödüllerinizi isimleri nedir, sizin için ne anlama gelmekte ve bir sanatçının gelişmesinde yarışmaların nasıl bir rolü olduğunu düşünüyorsunuz? Yarışmalara katılmayı düşünen yeni sanatçılar için tavsiyeleriniz nelerdir? Bu vesileyle, sergi portföyünüzdeki eserlerinizin yaratılışları, içerdikleri mesaj(lar) hakkında ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

GDE: Öğrencilik yıllarımda yarışmalara katılmaya başlamıştım (okuldan mezun olurken 12 ödül sahibiydim), sonraki yıllarda yarışmalara katılmaya devam ettim. Yarışmalarda 44 ulusal ve 27 uluslararası toplam 71 ödül aldım. Önemli ödüllere birisi 1984 yılında 2.Simavi (Aydın Doğan) Uluslararası Karikatür Yarışması'nda aldığım birincilik ödülüdür (kocaman zeytin ağacını kökünden sökmüş ve götüren küçük bir beyaz kuş, yani güvercin) ve 1997 yılında aldığım, yılda bir defa spor, edebiyat, sağlık vb. gibi çeşitli alanlarda verilen Gazeteciler Cemiyeti, Sedat Simavi Plastik Sanatlar Ödülü'dür.

Daha sonraki süreçte jürilerde görev almaya başlayınca 20 yıla yakın yarışmalara katılmayı bıraktım. Bu sergide bulunan 148 adet çalışma hiçbir yarışmaya katılmadı, sadece Facebook'da paylaşılmak üzere yapıldı. Sergideki işlerimin taşıdığı ve ilettiği mesajlar daha önce de cevapladığım gibi güncelliğe yönelik görsel yorumlarımdır.

Yarışmalar benim için ikinci bir okul olmuştur, onlar sayesinde yaratıcılığımı geliştirdim ve yarışmalar sayesinde ben sürekli üretme durumunda oldum.

PAS: Hangi serginizin şaheseriniz olduğunu düşünöyorsunuz ve sizi diğerlerinden daha iyi nasıl temsil ediyor?

GDE: Şimdiye kadar 22 kişisel sergi açtım, her sergimde elimden gelen en üst performansımı göstermeye çalıştım. Bu sergim en iyidir demem zor, ama 17 Şubat-23 Mart tarihlerinde Caddebostan Kültür Merkezi'nde açtığım sergi (son 2-3 yılda sosyal medyada paylaşım için yaptığım işlerimden seçme 152 adet işimi sergiledim) çok ilgi gördü, bu sergim hem nitelik, hem nicelik açısından benim için önemlidir.

PAS: Dünyayı nasıl göröyorsunuz ve gelecek için tasarılarınız nelerdir? Kıyamete inanır mısınız?

GDE: Dünya teknoloji çok hızla gelişiyor, fakat insanlar gelişen teknolojiyi kullanmalarına rağmen gittikçe insan olabilme özelliklerini kaybediyorlar. İnsanı insan yapan en temel özellik olan duyguyu her geçen gün kaybetme sürecinde. Dünyanın çok yerinde milyonlarca insan hala ilk çağlardaki kadar ilkel, teknoloji ile, insan kullandığı alete bağımlı olarak yaşadıkça yalnızlaşmakta (örneğin cafelerde, evlerde insanlar yanyanalar ama herkes kendi elindeki bilgisayarla meşgul, sohbet, tartışma, paylaşım gittikçe azalmakta, birlikte olup, yalnız olmak durumu). Tüketime yönelik yaşama biçimi insanı insandan, doğadan kopartıyor. Gelecekte dünyadaki doğal kaynaklar azaldıkça, hava kirliliği arttıkça dünya en sonunda yaşanamaz olacak veya insan bu yokoluşu farkederek bilinçli yaşamayı becerebilirse dünyayı ve kendini yok etmekten kurtaracaktır. Kıyamete inanmıyorum, dünya yok olmadan az sayıda insan gelişen bilim ve teknoloji ile başka gezegenlere göç edip orada yeni bir dünya kuracaktır (şimdiden Mars'da, Ay'da insan için uygun yaşama koşullarını oluşturmaya başladılar).

447 Journal Academic Marketing Mysticism Online

PAS: [“] ‘Savaşta kazanan yoktur’
30 Kasım 2010. [“].

Bu çalışmanızın başlığı ile net bir şekilde savaşın beyhude olduğunu belirtmektесiniz. Bu da neden tüm devletlerin ordularının olduğunu, NATO gibi bir kurumun varlığının ve Türkiye’nin bu kuruma üyeliğinin sorgulanmasına neden oluyor. Bir sanatçı gözüyle bu konuda ne düşünüyorsunuz?

GDE: ‘Savaşlarda kazanan yoktur’ sözü çok doğrudur, sadece silah satanlar, silah üretenler, kapitalizm kazanır, savaşan insanlar kaybetmeye mahkumdur. Türkiye’nin NATO’nun içinde olması ülke yönetimi ile ilgili bir sonuçtur, benim düşünceme göre tamamen bağımsız bir ülke olmamız gerekir ama bunun ütopya olduğunu da biliyorum, benim kişisel düşüncem sonucu değiştirmeye yetmez.

PAS: [“]’Barış’
6 Mayıs 2013[“].

Bu çalışmanızda ağzında bir zeytin dalıyla askerlerin başlarına yuva yapmış beyaz bir güvercin aracılığıyla barış savunuculuğunuz askerleşme karşıtı sembolizm ile devam etmekte. Birinci ve ikinci dünya savaşlarının Batılı güçlere dünya egemenliği için temel sağladığını biliyoruz. Çalışmanızdan hareketle, Rusya’ya karşı Ukrayna ve Kırım üzerinden askeri duruşlar sergileyen Batılı güçlere baktığımızda, barışın neden şimdi daha önemli olduğunu düşünüyorsunuz?

GDE: Bu çalışmamda vermek istediğim mesaj miltarizmin çoğalmasının sonucu olarak asker kasklarını yumurta zanneden 'barış kuşu güvercinin' barışı çoğaltmak için kaskları yumurtaya benzetip kuluçkaya yatması, fakat bu artan savaşlara karşı gerçekleşemeyecek bir umudun çabasıdır.

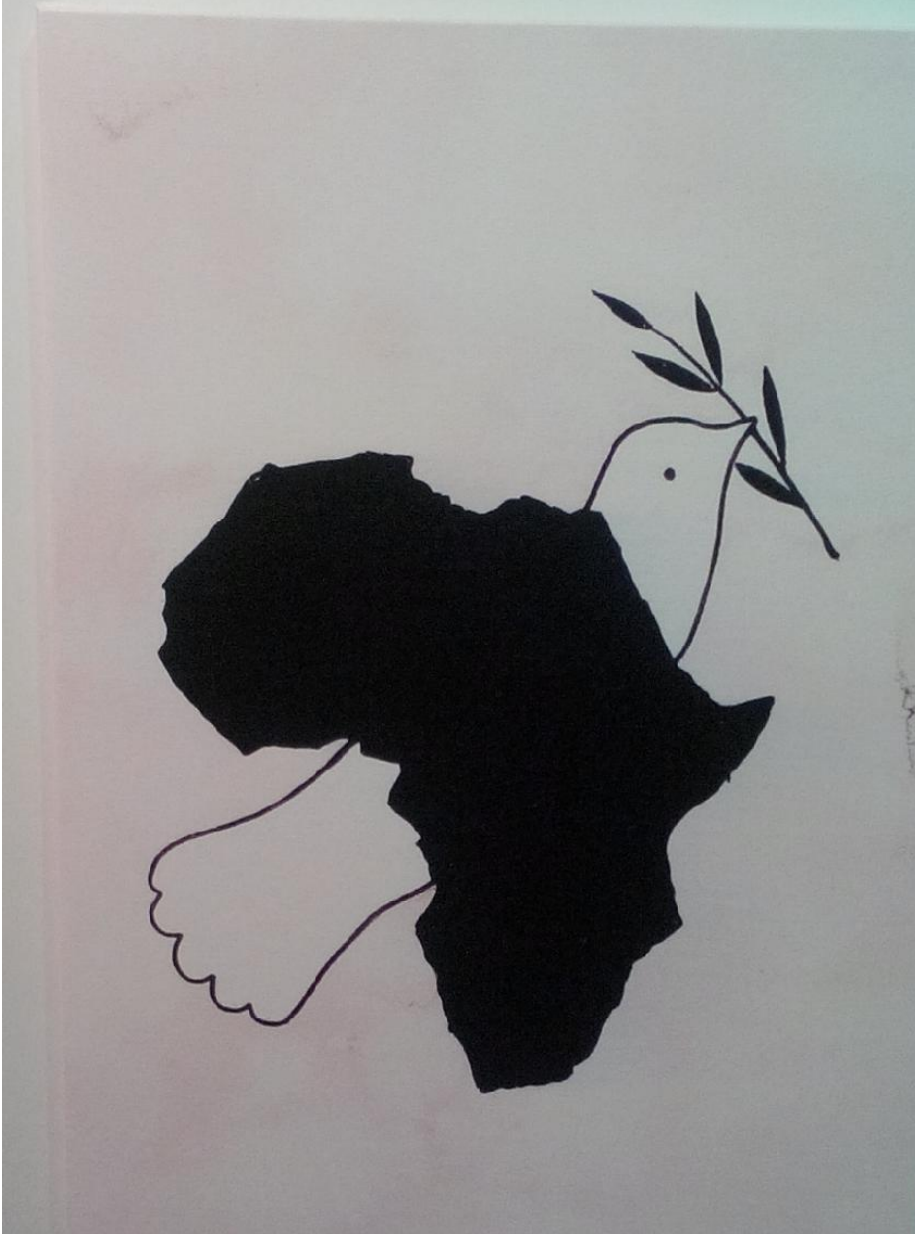

449 Journal Academic Marketing Mysticism Online

PAS: Uluslararası savaş konuları ve barış arzunuzu savaşın maliyetinin yalın gerçeğini, bir tabut gibi görünen Amerikan bayrağına sarılmış fırça ile bu özel çalışmanızda sunmaktasınız. Size göre, ABD savaş maliyetlerinin sorumlusu mu, savaşın suçlusu mu ya da her ikisi birden mi? Amerikan bayrağına sarılmış asker tabutlarını görmeye alıştığımızdan beri Amerikan bayrağına sarılmış çift metaforlu tabut gibi görünen fırçanın önemi nedir (birinci ve ikinci Irak işgalini mi akla getiriyor?) Okuyucularımıza Amerikan bayraklı fırça-tabut ile Türk bayrağı gibi görünen kamufle insan-tabut arasındaki sanatsal alanda ya da diğer alanlarda kurulabilecek ilişkiyi açıklayabilir misiniz?

GDE: Amerikan bayraklı fırçada anlatmak istediğim; Amerika'nın ülke yönetimlerine sözlü müdahalede bulunması nedeniyle yapılmıştır. Türkçe'de bir deyim vardır: 'fırça atmak, fırçalamak'. Yüzeydeki fırça izleri atılan fırçayı vurgulamaktadır. Zaman zaman Türkiye'ye de fırça atıldığı olmuştur, onun için yaptđım bir alışma.

PAS: Bu çalışmanızda, güvercin bir zeytin dalıyla, Orta Afrika üzerinden kıtayı bölerek Güneybatı Afrika'dan Kuzey Doğu Afrika'ya, kıtayı bir bütün olarak sırtında taşımakta. Çalışmanızda Afrika kıtasının acil barışa ihtiyaç duyan bölgelerini vurgulayarak barış için bir temenni mi dile getiriyorsunuz yoksa genel anlamda Kuzey Afrikalıları, Batı Afrikalıları veya Güney Afrikalıları karşılaştırsanız bile Afrika'da renklerin ve konuşulan dillerin çeşitliliği varken kıtayı siyah olarak temsil etmeyi seçerek bundan daha fazlasını mı dile getirmek istediniz? Yoksa bu sadece siyah bir Afrika haritası ile beyaz bir güvercin iyi bir tezat oluşturduğu için mi böyle?

GDE: Bu çalışmamı 'Nelson Mandela' vefat ettiğinde yapmıştım. Mandela, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin özgürleşmesini sağlayan bir kahramandır. Afrika kıtası burada özgürlük kuşu güvercinin kanatları şeklindedir; özgür Afrika hayalini vurgulayan MANDELA'yı temsil eder.

PAS: Son olarak, sanatınızda mizah veya dinin ya da siyasetin yeri nedir ve Türkiye'deki Twitter ve Youtube yasakları hakkında ne düşünüyorsunuz?

GDE: Din insanın doğuştan içinde var olan bir ihtiyaçtır diye düşünüyorum. Dinin sadece kişiyle özel kalmasını, sorgulanmamasını isterim. Dini savunmak veya dine karşı olmak insanları böler ve düşmanlık yaratır. Dünyadaki savaşların asıl nedeni dinsel farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Din olmasaydı veya tüm dünyada tek din olsaydı, belki savaşlar da olmazdı. Mizah olayları yorumlamamda önemli bir yoldur, zaten görsel iletişim; yaratıcılık ve mizah üzerine kuruludur. Eğitim, ekonomi, sağlık; herşey siyasetin içinde ve dolayısıyla istemesek de siyasetin içindeyiz. Benim bulunduğum sınıfsal konum; insanlar hangi dinden, ırktan, dilden olursa olsun eşit oldukları ve insanın doğanın, tabiatın bir parçası olduğu düşüncesine dayanır.

Yasakların olduğu yerde özgürlük yoktur, tüm yasaklara karşıyım.

453 Journal Academic Marketing Mysticism Online

KAYNAKÇA

Adolf Born

http://en.wikipedia.org/wiki/Adolf_Born [VIEW ITEM](#)

Ali Ulvi Ersoy

<http://home.anadolu.edu.tr/~aozer/makaleler/1.htm> [VIEW ITEM](#)

André François

http://en.wikipedia.org/wiki/Andr%C3%A9_Fran%C3%A7ois [VIEW ITEM](#)

Barron, S. and Draguet, M. (2006). *Magritte and Contemporary Art: The Treachery of Images*. Los Angeles County Museum of Art

http://books.google.com.tr/books/about/Magritte_and_contemporary_art.html?id=p1hQAAAAMAAJ&redir_esc=y [GS SEARCH](#)

Brad Holland

<http://www.bradholland.net/> [VIEW ITEM](#)

D'Alessandro, S., Draguet, M., Umland, A. And Magritte, R. (2013). *Magritte: The Mystery of the Ordinary, 1926-1938*. New York: The Museum of Modern Art

<http://www.amazon.com/Magritte-The-Mystery-Ordinary-1926-1938/dp/0870708651>
[VIEW ITEM](#)

Facos, M. (2011). *An Introduction to Nineteenth Century Art*. New York: Routledge

http://books.google.com.tr/books?id=Vk4WgsO2OZsC&pg=PA1&hl=tr&source=gbs_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false [GS SEARCH](#)

Glaser, M. (1983). *Graphic Design*. USA: Penguin Group

http://www.amazon.com/Milton-Glaser-Graphic-Design/dp/0879511885/ref=la_B001JXPA8O_1_2?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-2 [VIEW ITEM](#)

Glaser, M. and introduction by Thurman, J. (2008). *Drawing is Thinking*. New York: Overlook Hardcover

http://books.google.com.tr/books/about/Drawing_Is_Thinking.html?id=o6yPPQAACAAJ&redir_esc=y [GS SEARCH](#)

http://www.amazon.com/Drawing-Thinking-Milton-Glaser/dp/1585679941/ref=la_B001JXPA8O_1_1?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-1 [VIEW ITEM](#)

Glaser, M. (2008). *Art is Work*. New York: Overlook Hardcover

http://books.google.com.tr/books/about/Art_Is_Work.html?id=kYwmGQAACAAJ&redir_esc=y
[GS SEARCH](#)

[http://www.amazon.com/Art-Work-Milton-](http://www.amazon.com/Art-Work-Milton-Glaser/dp/1590200063/ref=la_B001JXPA8O_1_3?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-3)

[Glaser/dp/1590200063/ref=la_B001JXPA8O_1_3?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-3](http://www.amazon.com/Art-Work-Milton-Glaser/dp/1590200063/ref=la_B001JXPA8O_1_3?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-3)
[VIEW ITEM](#)

Glaser, M., Ilic, M. and Kushner, T. (2005). *The Design of Dissent: Socially and Politically Driven Graphics*. Rockport Publishers

http://books.google.com.tr/books?id=KLDNMqADWilC&pg=PA1&hl=tr&source=gbs_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false
[GS SEARCH](#)

[http://www.amazon.com/Design-Dissent-Socially-Politically-](http://www.amazon.com/Design-Dissent-Socially-Politically-Graphics/dp/1592531172/ref=la_B001JXPA8O_1_4?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-4)

[Graphics/dp/1592531172/ref=la_B001JXPA8O_1_4?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-4](http://www.amazon.com/Design-Dissent-Socially-Politically-Graphics/dp/1592531172/ref=la_B001JXPA8O_1_4?s=books&ie=UTF8&qid=1401132836&sr=1-4)
[VIEW ITEM](#)

Glaser, M. (1977). *The Milton Glaser poster book*. New York: Harmony Books

http://books.google.com.tr/books/about/The_Milton_Glaser_poster_book.html?id=OEKSAQAA
[MAAJ&redir_esc=y](#) [GS SEARCH](#)

Glaser, M. (2012). *In Search of the Miraculous Or One Thing Leads to Another*. New York: Overlook Hardcover

http://books.google.com.tr/books?id=kelmQyI0vAUC&pg=PA5&hl=tr&source=gbs_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false
[GS SEARCH](#)

Glaser, M. and Snyder, J. (1975). *The Underground Gourmet Cookbook Hardcover*. Simon & Schuster

[http://www.amazon.com/Underground-Gourmet-Cookbook-Milton-](http://www.amazon.com/Underground-Gourmet-Cookbook-Milton-Glaser/dp/0671220764/ref=la_B001JXPA8O_1_6?s=books&ie=UTF8&qid=1401130777&sr=1-6)

[Glaser/dp/0671220764/ref=la_B001JXPA8O_1_6?s=books&ie=UTF8&qid=1401130777&sr=1-6](http://www.amazon.com/Underground-Gourmet-Cookbook-Milton-Glaser/dp/0671220764/ref=la_B001JXPA8O_1_6?s=books&ie=UTF8&qid=1401130777&sr=1-6)
[VIEW ITEM](#)

<http://www.miltonglaser.com/milton/c:history/#7> [VIEW ITEM](#)

Gogh, V. V. edited by Grafton, C. B. (2007). *Van Gogh Paintings and Drawings*. Dover Publications, Inc.

http://books.google.com.tr/books/about/Van_Gogh_Paintings_and_Drawings.html?id=bYs6ng
[EACAAJ&redir_esc=y](#) [GS SEARCH](#)

Gohr, S. and Magritte, R. (2009). *Magritte: Attempting the Impossible*. D.A.P./Distributed Art Publishers, Inc.

<http://www.amazon.com/Magritte-Attempting-Impossible-Siegfried-Gohr/dp/1933045930>
[VIEW ITEM](#)

<http://www.ratbags.com/rsoles/artworks/magritte/impossible.htm> [VIEW ITEM](#)

<http://www.artbook.com/9781933045931.html> [VIEW ITEM](#)

Guy Billout

<http://www.guybillout.com/NewFiles/thumbnails.html> [VIEW ITEM](#)

455 Journal Academic Marketing Mysticism Online

Gürbüz Doğan Ekşioğlu

<https://www.facebook.com/gurbuz.eksioglu> [VIEW ITEM](#)

Holland, B. (2005). *Foxfire: Introduction to Illustration Now*. Taschen Books

<http://www.bradholland.net/articles/foxfire> [VIEW ITEM](#)

Hughes, R. and Magritte, R. (2002). *The Portable Magritte*. Universe

http://books.google.com.tr/books/about/The_portable_Magritte.html?id=N8jqAAAAMAAJ&redir_esc=y [GS SEARCH](#)

Hulsker, J. (1996). *The New Complete Van Gogh: Fully revised and enlarged edition of the Catalogue raisonné*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company

<http://www.amazon.com/The-New-Complete-Van-Gogh/dp/1556195133> [VIEW ITEM](#)

Jean-Michel Folon

http://en.wikipedia.org/wiki/Jean-Michel_Folon [VIEW ITEM](#)

Magritte, R. and Torczyner, H. translated by Miller, R. (1994). *Magritte/Torczyner: Letters Between Friends*. New York: H. N. Abrams

<http://www.amazon.com/Magritte-Torczyner-Letters-Between-Friends/dp/0810925680>
[VIEW ITEM](#)

Mengü Ertel

<http://www.menguertel.com/> [VIEW ITEM](#)

Metzger, R. edited by Walther, I. F. (2001). *Vincent Van Gogh: The Complete Paintings (Part I & 2) (v. 1)*. (Taschen specials). Taschen

<http://www.amazon.com/Vincent-Van-Gogh-Complete-Paintings/dp/3822882658> [VIEW ITEM](#)
http://books.google.com.tr/books/about/Van_Gogh.html?id=-9DgAAAAMAAJ&redir_esc=y4
[GS SEARCH](#)

Milton Glaser

www.miltonglaser.com [VIEW ITEM](#)

Naifeh, S. and Smith, G. W. (2011). *Van Gogh: The Life*. Random House

http://books.google.com.tr/books/about/Van_Gogh.html?id=HcYE8mZxDhoC&redir_esc=y
[GS SEARCH](#)

Paquet, M. and Magritte, R. (2000). *Rene Magritte, 1898-1967: Thoughts Rendered Visible (Basic Art Series)*. Taschen America Llc 2000

http://books.google.com.tr/books/about/Ren%C3%A9_Magritte_1898_1967.html?id=HLOuQgAACAAJ&redir_esc=y [GS SEARCH](#)

Paquet, M. (2012). *A Belgian Surrealist: A sense of the amazing, the surprising, and the ridiculous in Magritte's paintings*. Taschen
<http://www.taschen.com/pages/en/catalogue/art/all/41934/facts.magritte.htm> [VIEW ITEM](#)

Parke, S. (2010). *Conversations with Van Gogh*. Guildford: White Crow Books
http://books.google.com.tr/books?id=pYmh6vhGucC&pg=PT2&lpg=PT2&dq=Conversations+with+Van+Gogh&source=bl&ots=Bl64p_rmR-&sig=5izie3obQ-VP9LzDj4HIYo00JFI&hl=tr&sa=X&ei=EWWDU8jXL5Cy7Aa51YGIBg&ved=0CHEQ6AEwBw#v=onepage&q&f=false [GS SEARCH](#)

Rene Magritte
<http://www.renemagritte.org/> [VIEW ITEM](#)

Saul Steinberg
<http://www.saulsteinbergfoundation.org/> [VIEW ITEM](#)

Souter, N. and T. (2012). *The Illustration Handbook: A guide to the world's greatest illustrators*. Oceana.
http://books.google.com.tr/books/about/The_Illustration_Handbook.html?id=4tkpYAAACAAJ&edir_esc=y [GS SEARCH](#)

Stone, I. (1952). *Lust for Life - A Life Of Vincent Van Gogh*. London: Bodley Head
<http://www.abebooks.co.uk/servlet/BookDetailsPL?bi=12860121550&searchurl=an%3Dstone%26amp%3Bbsi%3D0%26amp%3Bds%3D30%26amp%3Bfe%3Don%26amp%3Btn%3Dlust%2Bfor%2Blife> [VIEW ITEM](#)

The Atlantic Monthly Magazine
<http://www.theatlantic.com/past/docs/issues/99mar/gilgul.htm>

The New Yorker: Sept. 11, 2011 anniversary edition. 05/09/2011
<http://www.newyorker.com/online/blogs/comment/2011/05/cover-story-erasing-osama.html>
[VIEW ITEM](#)
<http://www.newyorker.com/search?qt=dismax&sort=score+desc&query=erasing+osama&submit=> [VIEW ITEM](#)

Thomson, B. (2007). *Van Gogh Paintings: The Masterpieces*. Thames & Hudson
http://www.thamesandhudson.com/Van_Gogh_Paintings/9780500238387 [VIEW ITEM](#)
http://books.google.com.tr/books/about/Van_Gogh_Paintings.html?id=5WWUAAAACAAJ&redir_esc=y [GS SEARCH](#)

Torczyner, H. and Magritte, R. (1977). *Magritte, Ideas and Images*. New York: H. N. Abrams.
http://books.google.com.tr/books/about/Magritte_ideas_and_images.html?id=EroQAQAAMAAJ&redir_esc=y [GS SEARCH](#)

457 Journal Academic Marketing Mysticism Online

Turhan Selçuk

http://tr.wikipedia.org/wiki/Turhan_Sel%C3%A7uk [VIEW ITEM](#)

Venezia, M. (2003). *René Magritte (Getting to Know the World's Greatest Artists)*. New York: Children's Press (CT)

<http://www.amazon.com/Magritte-Getting-Worlds-Greatest-Artists/dp/0516278142>
[VIEW ITEM](#)